

31.1.2014

Dnro 12/2/2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Viite: Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö 7.1.2014 (Dnro 37/040/2013)

Asia: Lausunto Audionomikoulutuksen kehittäminen- raportista ja työryhmän esityksistä
OKM052:00/2013

Työryhmän raportti ”Kuulonhuollon keskiössä – Audionomikoulutuksen kehittäminen” kuvaa audionomikoulutuksen tämänhetkistä toteutusta, työn kuvaa ja audionomien määrällistä tarvetta. Raportissa työryhmä ehdottaa kolmiosaista koulutusmallia audionomeille.

Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) Sosiaali- ja terveystieteiden yksikkö on ollut yksi kolmesta koulutusta erikoistumisopinnoina toteuttaneesta ammattikorkeakoulusta ja ainoa Pohjois-Suomessa. Oamk on tarjonnut audionomikoulutusta erikoistumisopinnoina, jolloin laajuus on ollut 60 opintopistettä. Opiskelijoilla on ollut taustalla joko terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan koulutus. Yhteistyö työelämän kanssa koulutuksen toteutuksessa on sujunut hyvin, mutta koulutuksen toteutus on tullut kalliiksi asiantuntijaluentojen korkean hinnan takia. Vuonna 2013 tarjottuun koulutukseen ei ollut Oulussa riittävästi hakijoita. Oamk on kiinnostunut tarjoamaan koulutusta yhteistyössä työelämän ja muiden koulutusta tarjoavien ammattikorkeakoulujen kanssa, mikäli koulutuksen järjestämiseen saadaan riittävä rahoitus.

Tiivistelmä Oamkin keskeisistä kannanotoista

- Oamk yhtyy OKM:n työryhmän näkökulmaan eikä pidä tarkoituksen mukaisena luoda uutta ammattikorkeakoulututkintoa.
- Oamk kannattaa esitettyä koulutuksen kolmivaiheista toteutusta, siten että ensimmäinen osio tarjotaan jo sairaanhoitajakoulutuksen minimitason (180 op) jälkeisenä 30 opintopisteen vaihtoehtoisena (syventävänä) opintokokonaisuutena, erikoistumiskoulutuksena (90 op) ja ylempään ammattikorkeakoulutuksen osana.
- Oamk pitää tärkeänä, että koulutusta järjestetään sekä Pohjois- että Etelä-Suomessa. Aikaisemmin koulutusta järjestäneiden ammattikorkeakoulujen osaamista koulutuksen järjestämisessä pidetään perusteltuna.
- Erikoistumiskoulutus (90 op) yhdessä työelämän ja ammattikorkeakoulujen yhteisenä rekisteröitävänä verkostototeutuksena pidetään hyvänä ratkaisuna. Erikoistumisopinnojen rahoituksen monikanavaisuudesta odotetaan lisäohjeistusta ja -tietoa. Vaihtoehtoiset opinnot (30 op) täydennettynä muulla osaamisella on tarvittaessa hyväksi luettavissa erikoistumisopinnoissa. Kyseisen osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen nopeuttaa opiskelijoiden sijoittumista työelämään.

- Ylemmän ammattikorkeakoulututkintoa koskien Oamkin kannanotto on, ettei koulutusta sidottaisi johonkin tiettyyn ylempään ammattikorkeakoulututkintoon (Kliinisen asiantuntijan ylempi ammattikorkeatutkinto). Sen sijaan opiskelijan on mahdollista hyödyntää erikoistumisopintojaan ahotoinnin kautta myös muissa tarjolla olevissa ylemissä ammattikorkeakoulututkinnoissa (esim. Johtamisen ja kehittämisen ammattikorkeakoulututkinnoissa).

Työryhmän esitys audionomikoulutuksen kehittämiseksi

Koulutuksen tarpeellisuus ja vaativuus ikääntyvän väestön palvelujen takaamiseksi on perusteltua. Koulutuksen vaativuus mukaan lukien kehittyvä kuulokoje- ja apuvälinetekniikka sekä kuulotutkimusmenetelmät vaatii laajat pohjatiedot.

Kolmivaiheinen koulutus. Sairaanhoidajakoulutuksen 180 opintopisteen jälkeen 30 opintopisteen kokonaisuudet (syventävät/vaihtoehtoiset opinnot) on tarkasteltava uudelleen Oamkissa toteutettavan opetussuunnitelmauudistuksen myötä. Opintojen tulee vastata työelämän tarvetta muuttuvissa sosiaali- ja terveysalan palveluissa (esim. Tulevaisuuden sairaalassa). Tähän uudelleen tarkasteluun sopii hyvin työryhmän esittämä 30 opintopisteen kuulontutkimuksen opinnot.

Audionomikoulutuksen järjestäminen erikoistumiskoulutuksena yhteistyössä työelämän ja koulutusta toteuttavien ammattikorkeakoulujen kanssa on kannatettava esitys. Työryhmän esitys koulutuksen toteutuksesta sekä Etelä- että Pohjois-Suomessa vastaa yliopistollisten sairaaloiden koulutettujen audionomien tarpeeseen. Oamk katsoo, että vaihtoehtoiset 30 opintopisteen opinnot voivat ahotoinnin kautta olla osa erikoistumisopintoja.

Ylemmän ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen hyödyntäminen kuulontutkimuksen osaamisen vahvistamisessa ammatikorkeakouluissa joissa jo aiemmin on järjestetty koulutusta on perusteltua osaamisen ja jo olemassa olevan yhteistyön hyödyntämistä. Kuitenkaan Oamk ei näe osuvaksi kiinnittää koulutusta vain kliinisen asiantuntijan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon, vaan näkee koulutuksen sisältyvän sujuvasti esim. johtamisen ja kehittämisen ylempään ammattikorkeakoulututkintoon.

Koulutustarve. Raportissa arvioitiin audionomien koulutustarpeeksi 160 audionomia 10 seuraavan vuoden aikana. Jos koulutusta toteuttaa 3 ammattikorkeakoulua, tarkoittaa se n. 53 koulutettavaa korkeakoulua kohden. Taloudellinen ryhmäkoko toteutuksen näkökulmasta olisi 25 koulutettavan ryhmä. Tämä tarkoittaa myös, että koulutettaville löytyy riittävästi harjoittelupaikkoja ja ohjaajia.

Koulutuksen maksullisuus. Audionomikoulutuksen toteutusmahdollisuuksia parantaa se, että koulutuksen osia voi tarjota maksupalveluna (esim. 30 opintopisteen vaihtoehtoista opintojaksoa). Erikoistumiskoulutuksen monikanavainen rahoitus ja työryhmän esittämä mahdollinen OKM:n rahallinen tuki koulutukseen sekä siihen liittyvät sopimukset ja rekisteröinti tarvitsevat tarkemman selvityksen Opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Jouko Paaso
Rehtori